

Poročila o strahoviti suši prihajajo iz Združenih ameriških držav in to predvsem iz onih pokrajin, ki so žitnice za Ameriko in tudi za drugi svet. Žitna polja so radi suše čisto izžgana in bo žetev zelo slaba.

Razne novice.

Krivoverce podpirajo. Narodna doma v Mariboru in v Celju sta dala svoje prostore na razpolago takozvani starokatoliški krivi veri, da v njih opravljajo svoje obrede. Starokatoliška kriva vera je nastala pred 66 leti na Nemškem. Nekaj ošabnih nemških profesorjev je odpovedlo pokorščino rimskemu papežu ter so ustanovili svojo krivoversko skupino, ki so jo lažljivo imenovali starokatoliško, da bi nerazsodne ljudi zvalili na led. In tej nemški krivi veri dajeta streho in s tem podporo slovenska Narodna doma! Ta doma je pomagalo s svojimi prispevki graditi slovensko katoliško ljudstvo, katoliški duhovniki so v svojem rodoljubju podpirali denarna zavoda, ki sta bila in sta nastanjena v teh domovih. In sedaj zahvala — pristna liberalni zahvala — podpora nemški krivoverski skupini!

»Večernik«, »jugoslovensko« JNS glasilu v Mariboru, se zadnji čas na vso moč trudi, da daje vedno jačje dokaze svoje kulturne zaostalosti ter se poteguje za rekord časnikarske neizobraženosti. Kot pokrovitelj starokatoliške krivoverne sekte je 4. julija objavil v oddelku »teološka razmotrivanja« trditve, s katero proglašava velikega hrvatskega in jugoslovanskega škofa Strossmayerja za »starokatoličana«, torej za pripadnika takozvane starokatoliške krivoverske ločine. Ker takšna gorostasna budalost še ni bila zapisana v hrvatskem jeziku in ker »Večernik« najbrž niti z enim plačanim iztisom ne zahaja na Hrvatsko, omenjeni bogoslovno-znanstveni izsledki mariborskega »Večernika« sporočamo bratom Hrvatom. Ko bodo strmeli nad tem cvetom časnikarske izobrazbe, bodo hkrati mogli začutiti prijeten vonj JNS »jugoslovenstva«, ki z

prav zločinsko drznostjo žigosa Strossmayerja, velikega Hrvata in Jugoslavana in katoliškega škofa, kot odpadnika od katoliške cerkve.

»Kmetijski list« ne ve, da je katoliška cerkev božja ustanova, ki ima svojo ustavo od Boga. Duhovniška oblast je od Boga samega, namestitvev duhovnikov se izvrši po škofih, ki so podrejeni rimskemu papežu, kateri je vrhovni poglavar katoliške cerkve in Kristusov namestnik na zemlji. Demokratična pa je ta ustanova, ker imajo dostop do cerkvenih služb od najnižje do najvišje sinovi vseh ljudskih slojev, tudi najnižjih. Po veliki večini izhajajo katoliški duhovniki iz vrst delovnega ljudstva. Zato ni treba »Kmetiskemu listu« skrbeti za demokratizacijo katoliške cerkve. Vnema glasila kmetijskih JNSarjev za demokratizacijo je sumljiva, ako se pomisli, da je ta list podpiral diktatorske režime, dokler so bili v njih zastopani kmetijci.

CESTA PROTI ŠT. ILJU IN NOVE CESTNE ZVEZE V PTUJSKEM SREZU.

Ustvaritev avtomobilske ceste med Mariborom in severno mejo se vedno bolj bliža uresničenju. Prvi del te ceste in sicer od meje do odcepitve banovinske ceste proti Sv. Lenartu pri Pesnici je že bil razpisan. Dne 29. julija pride na vrsto razpis ostalega dela do št. Ilja v dolžini 12 in pol km. Proračun za ta del, ki ne bo težaven, znaša 3.623.000 Din.

Kar se tiče sreza Ptuj, je že deloma dokončanih več novih cestnih zvez, pri katerih dobijo zaposlitev brezposelni.

Predvsem je treba omeniti popravilo ceste Majšperg — Naraplje, za katero je dala banovina ptujskemu cestnemu odboru iz fonda za javna dela 40.000 Din. Dela so v polnem teku. Ista svota je bila nakazana za nadaljevanje ceste Nova cerkev — Podlehnik.

15.000 Din je dala banovina za cesto Sv. Barbara — Dugo in 10.000 Din za dograditev ceste Trbegovci — Hvaletinci.

Napreduje tudi gradnja ceste Svetina — Jeruzalem in bo to ena najlepših cest

v celem okraju. Treba bo najti denarna sredstva za gramoz, ker sicer bodo zemeljska dela vsled neprestanih nalivov razpadla.

Cesta Zavrč — Turški vrh je gotova. Z ozirom na predvideno zvezo s Hrvaško je ta cesta velikega pomena, ker gre tukaj za prometno zvezo Zagreb — Klenovnik.

60 letnico obstoja gasilskega društva bodo slavili 5. t. m. v Dravogradu v okviru večjih slovesnosti. Ob tej priliki bo tudi služba božja na prostem.

Slovesno so bile otvorene 1. julija t. l. telefonske centrale v Podlehniku, pri Sv. Vidu, pri Sv. Andražu in pri Sv. Barbari v Halozah. Otvoritve se je udeležil poštni ravnatelj dr. Vagaja iz Ljubljane, ptujski srezki načelnik, ptujski župan, poslanec Brenčič in še več drugih.

Neznanega utopljenca, ki je moral biti dolgo v vodi, je naplavila Drava pri Vuhredu.

Bridko kaznovana ljudska lahkovernost. Iz Rač nam poročajo o skoraj neverjetni ciganski goljufiji in lahkovernosti priprostega človeka. Pri kmetu Antonu Lamprehtu sta se oglasila dva neznanca cigana. Stavila sta kmetu ponudbo zamenjave ciganskega konja s posestnikovo kobilo proti doplačilu 3000 Din. Kmetu je bila zamenjava po godu in je v njo privolil. Cigani so izrabili naklonjenost posestnika za drzno goljufijo. Pripovedovali so mu, da imajo nekje pri Podovi v gozdu zakopan zaklad. Gre za 200.000 Din, katere so nekje izmaknili. Ker so v denarni stiski, bi bili pripravljeni, da bi mu odstopili zaklad za 10.000 Din. Lampreht je bil tudi za to zamenjavo pripravljen. V celi vasi pa je zbral komaj 4000 Din. S to svoto so bili cigani zadovoljni. Določili so dan, ko bo morala Lamprehtova žena prinesiti denar na določeno mesto. Kmetica se je podala v gozd pri Podovi. Komaj pa so jo zagledali omenjena dva cigana in še ena ciganica, so jo napadli, jej odvzeli 4000 Din in zginili v šumi.

Negušev pes.

Majhen beli psiček, ki je bil najljubša živalca neguša, je spremljal svojega gospodarja v pregnanstvo. Cesar ga pa ni vzel seboj v London, ampak ga je pustil v svojem prvem zatočišču v Jeruzalemu. Psiček je bil te dni povožen od avtomobila, katerega je šofiral Italijan.

Abesinski cesar pred Društvom narodov.

Dne 30. junija je lo moralo priti do izrednega zasedanja Društva narodov. To priliko je porabil tudi pregnani abesinski cesar, ki se je pripeljal iz Londona v Zenevo. Zbrani predstavniki 52 pri Zvezi narodov včlanjenih držav so gledali neguša po strani. Poskušali so vse,

Ciganka.

Povest iz domačih hribov.

»Mati ne verjamejo ničesar. Silvester, pravijo, je usmiljenja vreden človek, očeta ni imel, pravijo, mater pa nič kaj prida; zaradi tega ni sam vsega kriv in za marsikako grdo razvado ne more. Tudi lepe bukvice pričujejo za njega . . . Dalje . . . potem pa nisem več čula, ker je pricoklal ujec Miha po stopnicah pa sem morala bežati.«

»Moj Bog, če je iz ječe ušel, ne vemo, kaj bo še napravil . . . Pavla se ga tako boji.«

»Zakaj pa? Ali je kdaj že kaj imela z njim?« je sumila Urška.

»Ne, ne, ne. En sam krat ga je videla . . . Jaz se ga tudi bojim. S takim človekom pod isto streho me je strah.«

»Trepica ti, ali misliš, da bo Lisjak starost delal na Ravnah? Jerca ga je vzela na piko in mu bo gotovo podkurila. Če se sam ne spravi, ga bodo orožniki peljali. Kristina, poslušaj me, kaj ti rečem! Dva tedna je lump zdaj pri hiši, pa ga štirinajst dni ne bomo imeli več, verjemi mi!«

Urškine besede so se prej izpolnile, kakor je sama mislila. Še tisti dan so se na Ravnah pri južini opoldne prijeli. Zopet je Lisjak med vso jedjo strmel

7

v Pavlo, jo nabadal in z očmi slačil, da je ta od jeze in sramu zdaj zardela, zdaj spet prebledela. Ravnjak je predrzneža večkrat ostro pogledal in zraven pomenljivo zagodrnjal; kazalo pa je, da nesramnež teh znamenj ne razume. Ko je Pavla vstala, da pojde v kuhinjo po jed, in se je na stolu spotaknila, se je Lisjak na glas zarežal in zinil nekaj prav grdega. Tedaj je vse pri mizi utihnilo, nihče se ni smejal, Urška pa je skočila gobeždaču v nos:

»Grdoba nemarna, v svinjak pojdi in h koritu, kjer svinje lokajo! Tam je zate, ne pa za mizo s posštenimi ljudmi.«

»Neumna tička, s teboj nimam nič!« se je Lisjak repenčil. »Tebi nisem ničesar rekel.«

Dekla mu je hotela odgovoriti, tedaj pa je že zagrnel Ravnjakov glas:

»Urška ima prav. Ti si grd cotelj. Zapomni si, da pri nas ni takih navad. Če si se jih spodaj na Poljanskem nalezal, bi bil moral tam ostati; pri nas v hriboh jih ne trpimo. Tu je najslabšega dedca sram, da bi tako klafanje poslušal, kaj šele, da bi sam kaj takega zinil. Če še kdaj tako besedo čujem, te odnesem h koritu in te vržem v vodo kakor garjevo mače.«

Lisjak je prebledel, ustnice so mu trepetale od srda, komaj se je premagal, da ni skočil, nekaj časa je molčal, potem je zahrpal:

»Pošaliti se bom vendar smel.«

Razočarana ženica je zbežala k možu, mu potožila cigansko goljufijo in rop. In šele po toliki izgubi je kmet naznanil za-devo z »zakladom« oblasti.

Od 17. junija v Dravi. Drava je naplavila pri brodu v št. Lovrencu na Pohorju že močno razpadlo moško truplo. Na podlagi pisem, katere so našli pri utopljenču, so ugotovili, da gre za Franca Vindiš, 23 letnega mizarskega pomočnika iz okolice Ptuj. Zadnjič je delal pri mizarskem mojstru Ignacu Wolfgruber v št. Lovrencu na Pohorju. V Dravo je skočil radi nesrečne ljubezni 17. junija.

Vrnitev iz ruskega ujetništva po tolikih letih. Pri mariborski obmejni policiji so se zglasili 30. junija trije, ki so se vrnili iz ruskega ujetništva. Gre za 53 letnega Mihaela Bukojevič iz Ravnice pri Banji Luki, za 45 letnega Ivana Heizmann iz Sonte v Bački in za 42 letnega Jurja Stajčiča iz Branjoka v Banatu. Trojica je zašla v rusko ujetništvo v letih 1914 in 1915 v Galiciji. Vsi trije so dobili šele sedaj stike z domovino. Vrnili so se kot oženjeni z Rusinjami in imajo vsi trije skupaj 8 otrok.

Srednjeevropski vinarski kongres se bo vršil letos od 3. do 5. septembra na Dunaju. Doslej so prijavile udeležbo: Bolgarija, Italija, Jugoslavija, Avstrija, Švica, Čehoslovaška in Madžarska. Javljениh je 28 raznih referentov in med temi tudi več strokovnjakov iz Jugoslavije.

Najnovejše pomorsko orožje Anglije. Angleški kralj Edvard VIII. si je ogledal najnovejše orožje vojne mornarice v pristanišču Portsmouth. Gre za motorne torpedne čolne, ki dosežejo brzino 80 km na uro. Čolni so dolgi 16 m, izredno široki in njih motorji proizvajajo 1500 konjskih sil. Spredej in zadej imajo po en brzostrelni top in torpedno cev. Kralj se je udeležil kljub deževnemu nalivu poskušnje vožnje in je prisostvoval učinkovitemu izstrelu torpeda. Vlada se je izjavil pohvalno o brzini tega najnovejšega orožja.

Širite „Slov. gospodarja“!

»To ni šala, to je svinjarija,« ga je usekal ujec Miha; »kdor drugih ne zna, priča, da ima slamo v glavi.«

»In gnoj,« je dodala Urška.

Zdaj so se vsi zasmjeli, Lisjak pa je škripal z zobmi, iz oči mu je bliskal hudoben ogenj.

Po kosilu je šla Urška na korito prat. Tedaj se je počasi priplazil Lisjak, da bi se dekli za sramoto maščeval s svojim grdim in neslanim jezikom. Urška pa ni izgubila korajžje in je zavriščala na ves glas:

»Glej, da se mi pobereš, spak ti, drugače te oplazim s tole kunjjo po tvoji prešičji glavi!«

Ko je Lisjak na to nekaj poldafal, je dekla zvila mokro kunjjo in ga udarila po obrazu.

»Ti pasja mačka ti!« je zavpil in zaškrtal z zobmi ter hotel deklo uloviti.

Ta pa je zbežala okoli korita — dedec pa za njo. Kar so ga od zadaj prijetele trde roke, da je obstal kakor v kleščah; na uho pa mu je zagrmel Ravnjakov glas:

»Baraba, kaj spet uganjaš?«

»To je nesramnež,« je kriknilo deklo, »nič drugega nima na jeziku kakor grdobije.«

Lisjak se je hotel otestiti, toda orjaški Ravnjak ga je dvignil, mu porinil glavo v korito in jo tako dolgo tiščal v vodo, da so se jele na vrhu delati pene; potem ga je izpustil in potisnil daleč od sebe. — Lisjak se je nekaj časa sukal okoli, kašljal, prskal

Začelo se je zopet pometanje! Stalno-barvni cefir 8 Din, potiskani krep 9 Din, Sternecki, Celje.

Dr. Marinič Franc se je presečil s 1. julijem v Koroščevo ulico 26 in ordinira od 9. do 11. in od 14. do 16. ure. 831

Obžalovanja vretni slučajji.

Kaznjena pobegnila. V Mariboru sta pobegnila od dela pod Kalvarijo dva kaznjenca iz jetnišnice okrožnega sodišča. Prvi begunec je Viktor Lapornik, čevljar-ski pomočnik iz Gajšovcev pri Ptuj. Prestajal je šestmesečno kazen radi tatvine, ki bi mu potekla 28. avgusta. Drugi begunec je Rupert Rotman, delavec iz Maribora. Prisdili so mu radi tatvine 5 me, secev. Kazen bi bil prestal 3. avgusta.

Skočila z balkona in se ubila. V noči na prvega julija je skočila v Mariboru z balkona bara Velike kavarne na Glavnem trgu 20letna plesalka Betka Horvat. Obležala je na cestnem tlaku Dravske ulice s prebito lobanjo, zlomljenimi nogami in s tako hudimi notranjimi poškodbami, da je kmalu po prepeljavi v bolnico umrla. Vzrok samomora je strah pred brezposelnostjo.

Pomotoma so ga imeli za financarja in ga pretepli. Sluga podružnice Prve hrv. štedionice v Mariboru in hišni posestnik na Pobrežju se je vračal ponoči domov na Pobrežje. Ko je prišel do avtomobila, ki je stal pred neko hišo na Aleksandrovi cesti, so planili nanj iz avtomobila štirje neznanci, kateri so ga pobili, da je obležal v krvi na cesti. Napadalcji so takoj nato izginili s skrivnostnim vozilom. Gotovo gre za tihotapce iz Avstrije. Bili so pomotoma uverjeni, da jih hoče motiti financar, ker je imel sluga na glavi službeno bančno čepico.

Delavko zabodel v pleča. Na 19letno Ružo Lah s Pobrežja pri Mariboru je navalil v noči neki moški z nožem in jo je zabodel v pleča. Ranjeno so oddali v mariborsko bolnico.

Izsledena kurja tatica. Orožniki od Sv. Barbare v Slovenskih goricah so zaprli neko 42letno viničarko, ki je pokradla po

sosodnih vaseh 100 kokoši ter piščancev, katere je znosila na mariborski trg na prodaj.

Roparski napad. Dne 30. maja je bil izvršen med Ptujem in Hajdino roparski napad na posestnika in živinskega trgovca Franca Senekovič iz Zg. Hajdine. Imenovani je bil v Ptuj v neki gostilni do 1. ure čez polnoč, nakar se je odpeljal na kolesu proti domu. Dve uri po odhodu so ga našli ljudje nezavestnega ob glavni cesti in kolo je ležalo v obcestnem jarku. Prepeljali so ga v bolnico v Ptuj in ugotovili, da ima razbito lobanjo in zlomljeno desno roko. Ogled na mestu je dokazal, da gre za roparski napad. Tolovaj je zginil z listnico, v kateri je bilo po izpovedi žene 10—20.000 Din. Manjka tudi denarnica z drobižem in rožni venec, katerega je imel napadeni vedno pri sebi. Ropar je pustil Senekoviču uro. Senekovič je v bolnici podlegel poškodbam, ne da bi se bil poprej zavedel.

Pozornost vzbujajoče aretacije v Ptuj. V današnji številki poročamo o žalostni smrti posestnika Fr. Senekoviča iz Hajdine pri Ptuj. Pred dnevi so ga našli na cesti pri Hajdini smrtnonevarno poškodovanega. Žandarji so aretirali eno žensko ter dva moška, kojih imena so še za enkrat radi večjega obsega preiskave — tajnost.

Zrtev fantovskega pretepa. V Sp. Pristavi pri Ptuj je prišlo med popivajočimi fanti do pretepa s krvavim obračunom. 22 letni Franc Tušek, sin uglednega kmeta, je dobil življensko nevaren zabodljaj v prsa. Prepeljali so ga v bolnico v Ptuj.

Prijet požigalec. V Selcah v Slov. goricah je došlo do prepira med 45letnim posestnikom Friderikom Fekonja in njegovo ločeno ženo. Med kreganjem je grozil mož z nožem in je zažgal vpricho žene slamo na strehi hiše. Na pomoč prispeli ljudje so ogenj udušili, Fekonja pa je moral v zapor.

Vlomilci odnesli 300 litrov vina. Neznani lopovi so vlomili na Kremenu v župniji Videm ob ... v klet cerkvenega

in pljuval; ko je prišel k sebi, je divje zatulil, zopet zakašljaj in potem zarjul:

»Prekleti Ravnjak, ti misliš, da si bog! Jaz ti bom pokazal! Ti me ne boš! Tožil te bom.«

»Le kar!« je odvrnil Ravnjak, ki se je ves tresel od jeze, »na sodniji se bova šele zmenila. Ti nisi samo prasec, ti si pravi falot. Kadarkoli slečem jopič in ga obesim, si s tacami v mojih žepih. Ali misliš, da sem slep? Danes zjutraj si imel obe taci v Jerčinem košu; kaj si tam iskal?«

»Prekleti vrag! Saj nisem oženjen tu, da bi moral ostati pri takih klerikavzarjih. Bom že kaj boljšega našel,« je siknil Lisjak.

»Ali misliš, da bi te bil le en dan še pustil pri hiši? Spravi svoje cotovje pa izgubi se! Tiste dinarje, ki sem ti jih še dolžan, ti bom takoj plačal; potem te ne maram več videti. Če boš čez eno uro še tu, bom hlapcem rekel, da te spodijo, in Sultana bom naščul nate.«

V durih je stalo več poslov, ki so bili vsemu priče; veseli so bili, da so se rešili nemarnega tovariša. Ta je klel in tekel v hišo po stopnicah v hlapčevsko sobo. Tudi Ravnjak je stopil v hišo, bil je blede ko stena, ustnice so mu drgetale; tako razburjenega ga še posli nikoli niso videli. Vsa v skrbeh je stala Pavla za durmi, in ko je prišel do nje, mu je zašepetala po hrvaško:

da bi mu onemogočili nastop v sejni dvorani, a jim ni uspelo. Naenkrat se je neguš pojavil kot govornik in zbrani so ga morali poslušati. Govor abesinsk. cesarja je bil precej dolg, stvar in je vseboval resnične pritožbe neguša in abesinskega naroda.

Cesar je naglasil, da se je Italija vestno in dosledno pripravljala na vojno, toda tudi vse te priprave bi ji ne bile pomagale nič, ako bi nekatere evropske velesile ne čutile potrebno, da kupijo prijateljstvo Italije s tajnimi pogodbami.

Neguš je razložil v ženevi, kako je imel trdno zaupanje v Zvezo narodov, v njene obljube in njeno zvestobo. Mesto tega je moral do-